

Στη Σχολή τους επέστρεψαν Τ/Κ απόφοιτοι, σήμερα εκπαιδευτικοί

Με δώρο ένα γιασεμί

► Πενήντα Τ/Κ εκπαιδευτικοί έτυχαν θερμής υποδοχής από μαθητές και καθηγητές σε ε/κ σχολεία - Παλιοί συμμαθητές Ξαναβρέθηκαν στην κάποτε δικοινοτική Σχολή Κωφών

Η Χριστίνα, η Σοφία, η Γεωργία και η Σπυρούλα, ηλικίας 16-18 ετών, έχουν μια ιδιαιτερότητα, δεν μπορούν να καταλάβουν τη διαφορά της ελληνικής και της τουρκικής γλώσσας, έχουν τη δική τους. Όμως και οι τέσσερις ανυπομονούσαν και αγωνιούσαν γιατί θα συναντούσαν πρώτη φορά Τ/Κ εκπαιδευτικούς στο σχολείο τους, που ήταν δικοινοτικό από το 1953 μέχρι το 1963.

«Θέλουμε μια κοινή πατρίδα. Θέλουμε να είμαστε όλοι μαζί. Θέλουμε να ενωθούν τα δυο κομμάτια της Κύπρου» δήλωσαν στο ΚΥΠΕ κατά τη διάρκεια της πρώτης επίσκεψης Τ/Κ εκπαιδευτικών σε ε/κ σχολεία που πραγματοποιήθηκε χθες με πρωτοβουλία της δικοινοτικής πλατφόρμας εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος». Είναι η γλώσσα εμπόδιο; Όχι, απάντησαν και οι τέσσερις. Καμιά τους δεν έχει δει Τ/Κ προηγουμένως, ούτε επικοινωνήσαν στη νοηματική με Τ/Κ μαθητές σαν κι αυτές.

Περίπου 50 Τ/Κ εκπαιδευτικοί πέρασαν χθες το πρωί το οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας για να επισκεφθούν ε/κ σχολεία στη Λευκωσία, ανταποδίδοντας την επίσκεψη των Ε/Κ εκπαιδευτικών σε τ/κ σχολεία τον περασμένο μήνα. «Ο μετανάστης» στην κυπριακή νοηματική γλώσσα από τα τέσσερα κορίτσια ήταν το καλωσόρισμα στη Σχολή Κωφών και «Η δική μου η πατρίδα» ο αποχαιρετισμός.

«Άργησε μπιλέ να γίνει»

Τρεις συνταξιούχοι απόφοιτοι της Σχολής, ο Μεχμέτ, ο Χριστόδουλος και ο Δήμος, μοιράστηκαν με το ΚΥΠΕ τις εμπειρίες τους και ζήτησαν να βρεθεί ένα μέρος στη Λευκωσία όπου όλοι μαζί, Ε/Κ και Τ/Κ, θα μπορούν να βρίσκονται και ως συνταξιούχοι να περνούν τον χρόνο τους. Οι τρεις τους έμεναν μαζί στο οικοτροφείο της Μόρφου, έπαιζαν ποδόσφαιρο, τα παιχνίδια της εποχής, χαιρόνταν και γελούσαν μαζί, μέχρι που οι διακοινοτικές ταραχές και «πολιτικές σκοπιμότητες» προκάλεσαν δυστυχώς τη διακοπή της εκπαίδευσης των Τ/Κ το 1963», όπως δήλωσε η αναπληρώτρια διευθύντρια της Σχολής Έλση Πράις.

Ο Σουλεϊμάν, η Ντουϊνγκού, ο Μουράτ και ο Αχμέτ είναι δάσκαλοι σε δημοτικά σχολεία. Όλοι γεννημένοι μετά το 1974, πολύ μετά. Ηλικίας 25 έως 30 ετών, είναι η πρώτη φορά που επισκέπτονται ε/κ σχολεία. «Άργησε μπιλέ να γίνει αυτό», δηλώνει ο Μουράτ. «Είναι μια αρχή, θέλουμε να συνεχιστεί αυτό», εύχεται η Ντουϊνγκού. Ο Σουλεϊμάν έχει φίλους Ε/Κ, επισκέπτεται συχνά τις ελεύθερες περιοχές, αλλά ποτέ σχολείο. Οι μικροί στο σχολείο δεν ξέρουν Ιστορία, κυρίως ό,τι ακούνε από την οικογένεια και το φιλικό τους περιβάλλον, δηλώνει ο Αχμέτ προσθέτοντας ότι τους εξηγεί όταν τον ρωτούν για κάποια γεγονότα και κυρίως τους ακούει να του λένε ποια μέρη επισκέφθηκαν στις ελεύθερες περιοχές.

Οι Τ/Κ έδωσαν ένα γιασεμί δώρο στη Σχολή Κωφών αλλά και στο Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα, για να το φυτέψουν στην αυλή του σχολείου. Στην ένθετη φωτογραφία οι τρεις παλιοί συμμαθητές που Ξαναβρέθηκαν στη Σχολή Κωφών (ΦΩΤΟ: ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ).

Στην επίσκεψη στο Λύκειο του Αποστόλου Βαρνάβα και οι τέσσερις νεαροί Τ/Κ εκπαιδευτικοί βγήκαν έξω στο προαύλιο να δουν, να παρατηρήσουν τους νέους. Νωρίτερα, μια ομάδα μαθητών από τη Β και Γ Λυκείου, τραγούδησε στους φιλοξενούμενους εκπαιδευτικούς την «Τηλλυρκώτισσα» σε άπταιστη τουρκική, αποσπώντας ένα ζεστό χειροκρότημα και τη μουσική ανταπόδοση από μια Ε/Κ και έναν Τ/Κ εκπαιδευτικό που τραγούδησαν μαζί με την ορχήστρα των μαθητών το «Μες στο κοιμητήρι» των Μαρίας Φαραντούρη και Ζουλφί Λιβανελί.

Ο αδελφός του Σενέρ

Ο Μεχμέτ, 72 ετών σήμερα, είναι ο μεγαλύτερος από επτά αδέρφια, μεταξύ των οποίων ο γ.γ. της συντεχνίας των Τ/Κ δασκάλων Σενέρ Ελτζιλ. Με απίστευτη χαρά μπήκε στο κτήριο της Σχολής Κωφών στη Μακεδονίτσα και με δάκρυα στα μάτια συνάντησε τους παλιούς του συμμαθητές, Δήμο Ελευθερίου και Χριστόδουλο Κατσικίδη. Ξεκίνησε τη φοίτησή του στη σχολή στη Λευκωσία, μόλις αυτή ιδρύθηκε από Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικούς, το 1953. Το 1958 μετακόμισαν όλοι μαζί, Ε/Κ και Τ/Κ μαθητές της Σχολής, στη Μόρφου. Όταν στο φιλάκι για τη σχολή παρουσιάστηκε η φωτογραφία των πρώτων 22 μαθητών, ήταν μέσα κι αυτός. Σηκώθηκε με χαρά να δείξει σε όλους ότι ήταν εκεί. «Είναι μικρότεροί μου αυτοί οι δύο, αλλά είναι σαν αδέρφια μου. Παίζαμε μαζί ποδόσφαιρο, μέναμε μαζί, κοιμόμασταν μαζί. Από διαφορετικά χωριά, αλλά ήμασταν μια οικογένεια με τις δασκάλες και τους δασκάλους να είναι οι μητέρες και οι πατέρες

μας». Ο Μεχμέτ Ελτζιλ θυμήθηκε τον μεγαλύτερο της σχολής, τον Μάρκο, τον δάσκαλο τον Νιαζί, το ότι τους χώρισαν το '63. «Αναζητούσαμε ο ένας τον άλλο. Αυτοί οι δύο είναι τ' αδέρφια μου».

Ο Δήμος Ελευθερίου ανέφερε ότι δεν πολυκαταλαβαίνει από πολιτική, αλλά στη Σχολή Κωφών Ε/Κ και Τ/Κ ήταν μαζί, επικοινωνούν μια χαρά, «εμείς κυρίως». Το 1964 χωρίστηκαν και το 1974 ήθελαν να βρουν τους Τ/Κ συμμαθητές τους, είπε, τον Μεχμέτ, τον Σουλεϊμάν, τον Αχμέτ. «Νιώθω ότι είμαστε σαν αδέρφια. Είμαστε αθώοι εμείς σε όλα όσα συμβαίνουν».

Ο Χριστόδουλος Κατσικίδης το 1974 πιάστηκε αιχμάλωτος από τους Τούρκους, όπως κι άλλοι από το χωριό του, τις Μάντρες. Τους μετέφεραν οι Τούρκοι, είπε, στη Λευκωσία και τον κράτησαν για δύο μήνες αιχμάλωτο. Τώρα θέλει ένα μέρος να βρίσκονται όλοι μαζί οι απόφοιτοι και να τα λένε και ζήτησε τη διαμεσολάβηση του Λέλλου Δημητριάδη, που είναι ο πρόεδρος του Ταμείου Ευημερίας της σχολής, ο οποίος υποσχέθηκε να προωθήσει το αίτημα και να βοηθήσει.

Η ιστορία της σχολής είναι συνυφασμένη με την ιστορία της πατρίδας μας, ανέφερε στον χαιρετισμό της η κ. Πράις κάνοντας μνεία στους πρωτεργάτες της και σημειώνοντας το γεγονός ότι η σχολή κατά την ίδρυσή της είχε φτάσει τα 90 παιδιά, εκ των οποίων 18 ήταν Τ/Κ. Εκ μέρους της πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος», ο Κωστής Αχνιώτης ευχήθηκε στο μέλλον τέτοιου είδους συναντήσεις και επισκέψεις να μην είναι συγκινητικές αλλά κάτι σύνθηες.